

PKI: taak van opleidingen en kantoren

Op 24 september 2012 organiseerde de Programmacommissie Professional Sceptis een discussiebijeenkomst over de aandacht voor PKI (professioneel-kritische instelling) in het accountancyonderwijs. Daarbij waren vertegenwoordigers aanwezig van universiteiten en hogescholen.

Tijdens de bijeenkomst kwamen ook onderwerpen aan de orde die studenten in de praktijk tegenkomen en die het onderwijs raken. Zowel in de opleiding tot AA als tot RA komt PKI nadrukkelijk naar voren. Deze aandacht varieert van specifieke colleges over het onderwerp tot integratie van PKI in de hoofdvakken.

Alle aanwezigen waren van mening dat een volledige integratie van PKI-aspecten in de reguliere vakken van de AA- en RA-opleidingen uiteindelijk de beste oplossing is. Op die manier kan het vergroten van de kennis van studenten gelijktijdig gepaard gaan met een verdere ontwikkeling van hun professioneel-kritische instelling. In dit kader wordt ook gepleit voor meer aandacht voor sociaal-communicatieve vaardigheden in de opleiding. Dat lijkt vooral voor de RA-opleiding te gelden.

Veel aanwezigen vonden dat PKI niet volledig is aan te leren, maar dat er wel een zeker minimum in de genen van de toekomstige accountant moet zijn opgenomen. Het stellen van zwaardere PKI-eisen aan studenten zou daarom niet afschrikwekkend zijn, maar juist goede accountancystudenten aantrekken.

Daarnaast was iedereen het eens over de noodzaak van verdere ontwikkeling van de aanwezige PKI bij de beginnende studenten. Hier ligt een belangrijke taak. Niet alleen bij de onderwijsinstellingen maar ook bij de kantoren.

Het komt voor dat studenten pas tijdens de afronding van hun theoretische opleiding of bij hun praktijkexamen vernemen dat hun houding onvoldoende 'PKI-proof' is. Waar is er dan iets misgegaan: in de opleiding of in de praktijk?

Niettemin vonden de meeste aanwezigen het niet nodig en niet haalbaar om 'aan de poort' te onderzoeken of een accountancystudent voldoende PKI in de genen heeft. Wel is het van groot belang dat studenten voldoende gelegenheid krijgen om in hun dagelijkse werkzaamheden de kennis inzake PKI op een goede manier toe te passen.

In veel gevallen gaat dat goed. Maar soms constateren de docenten en hoogleraren dat studenten in hun dagelijkse praktijk worden geconfronteerd met PKI-gerelateerde ethische dilemma's waarvoor in hun beleving geen adequate oplossing wordt gevonden.

Met andere woorden: het kantoor stelt niet altijd dezelfde ethische eisen aan de werkzaamheden als zichzelf. Als het kantoor 'niet thuis geeft' kiezen deze studenten er vaak voor om een andere werkkring te kiezen.

Anderzijds komt het in enkele gevallen ook voor dat studenten in hun theoretische opleiding en/of in hun praktijkopleiding toegeven aan gedrag dat in strijd is met de VGC-beginselen. De aanwezigen vonden in geval van een zware aantasting van deze beginselen (bijvoorbeeld fraude) een zware sanctie noodzakelijk, wellicht zelfs uitsluiting van inschrijving in het accountantsregister. Dit onderwerp heeft in procedureel opzicht echter nog nadere aandacht nodig.

Deel dit artikel

Leo Straathof is voorzitter van de NBA Programmacommissie Professional Sceptis.

GERELATEERD

NIEUWS | 08 december 2020

FRC: 'Accountants moeten vaker doorvragen'

Accountants nemen informatie die zij ontvangen van het management van bedrijven te vaak voor waar aan en vragen daardoor niet genoeg door. →

NIEUWS | 20 september 2019

'Kritische houding accountants mag scherper'

Het is goed gesteld met de vaktechnische kennis van accountants, maar de professioneel-kritische oordeelsvorming kan scherper. Accountants die goed opletten kunnen... →

NIEUWS | 01 november 2016

'Herstel vertrouwen door bewustwording van culturele factoren'

Het herstel van vertrouwen in het accountantsberoep moet eerder gezocht worden in de bewustwording van de invloed van cultuur en andere gedragsbepalende factoren,... →

OPINIE | 22 augustus 2016

Kwaliteit en professioneel-kritische instelling in de VGBA

"Kwaliteit en professioneel-kritische instelling dienen prominent opgenomen en duidelijk ingevuld te worden in de VGBA." Aldus luidt maatregel 1.2 in het rapport... →

OPINIE | 30 april 2015

PKI

De voorgaande jaren lag het accountantsberoep stevig onder vuur, van de politiek, de toezichthouder, de VEB en andere belanghebbenden. →
